

BESZÁMOLÓ
a Magyar Hadtudományi Társaság Határőr Szakosztály
2016. évi tevékenységéről

1. Statisztikai adatok

Magyar Hadtudományi Társaság Határőr Szakosztály

Taglétszám a 2016. májusi állapot szerint 24 fő

2016. év folyamán törölt tagok száma 0 fő

2016. év folyamán felvett tagok száma 1 fő

A vezetőség összetétele:

Elnök: *Dr. Fórizs Sándor nyá. r. dandártábornok*, egyetemi tanár
Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar
Közrendészeti és Alkalmazott Vezetéstudományi Intézet

Elnökségi tagok: *Zámbó Péter r. ezredes*, főkapitányi tanácsadó
Országos Rendőr-főkapitányság
Dr. Gaál Gyula r. alezredes, hivatalvezető
Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság
Dr. Hautzinger Zoltán, tanszékvezető egyetemi docens
Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar
Bevándorlási és Állampolgársági Tanszék

Titkár: *Görbe Attiláné Dr. Zán Krisztina r. alezredes*, ügyvivő szakértő
Nemzeti Közszolgálati Egyetem Fenntartói Testület

A vezetőség megújításának időpontja:

2013. június 27

A vezetőség elérhetőségi koordinátái:

Dr. Fórizs Sándor nyá. r. dandártábornok
forizs.sandor@uni-nke.hu
Zámbó Péter r. ezredes
zambop@orfk.police.hu
Dr. Gaál Gyula r. alezredes
gaalg@orfk.police.hu
Dr. Hautzinger Zoltán
hautzinger.zoltan@uni-nke.hu
Görbe Attiláné Dr. Zán Krisztina r. alezredes
zan.krisztina@uni-nke.hu

A 2016-ban megtartott rendezvények száma 2

A rendezvények megnevezése:

- 1) „*A Magyar Királyi Határőrség felállításának 110 éves évfordulója*” című konferencia – Budapest, 50 fő (társszervezés az NKE Rendészettudományi Kar Határrendészeti, Rendészetelméleti és -Történeti Tanszékeivel, valamint a Magyar Rendészettudományi Társaság Határrendészeti Tagozatával)
- 2) „*A határrendészettől a rendészettudományig – 15 éves a Szent László napi nemzetközi tudományos*” című nemzetközi tudományos konferencia – Pécs, 150 fő (társszervezés a Magyar Rendészettudományi Társasággal)

2. Szöveges értékelés

2016. május 19.-én rendezték meg „*A Magyar Királyi Határőrség felállításának 110 éves évfordulója*” című konferenciát közel 50 fő részvételével.

"A mai találkozás arra is lehetőséget ad, hogy generációk találkozzanak" - hangzott el A Magyar Királyi Határrendőrség megalakulásának 110. évfordulójára megrendezett jubileumi konferencián, melyet a Rendészettudományi Kar Határrendészeti, Rendészetelméleti és -Történeti Tanszéke, valamint a Magyar Hadtudományi Társaság Határőr Szakosztálya és a Magyar Rendészettudományi Társaság Határrendészeti Tagozata szervezett meg.

Dr. habil Varga János ny. hőr. ezredes, tanszékvezető egyetemi docens, levezető elnök elmondta, hogy megalakult a Határrendészeti Tanszék Tanácsadó Testülete a Határrendészeti Tanszéken abból a célból, hogy az aktív tudományos-közéleti tevékenység folytatódjon, valamint a tudományos élet és a szakmai tevékenység továbbra is összhangban legyen.

Prof. Dr. Sallai János r. ezredes, tanszékvezető egyetemi tanár a határrendőrségi törvény megszületéséig vezető út állomásait vázolta fel előadásában. A kivándorlás első impulzusaira is kitért, melynek okán az 1880-as évek végén a vármegyék saját szabályrendeleteket alkottak a kivándorlás meggátolása érdekében. Irányi Dániel - aki honvédtisztként szolgált a forradalom és szabadságharc során - úgy vélte, hogy Magyarország határai minden megszorítás nélkül nyitva állnak a külföldiek számára. Ezzel elindult a törvény-előkészítés 1885-ben. Érdekességként elmondta, hogy egy 1888-as BM jelentés szerint a magyar lányok főleg Észak-Németországba kértek útlevelet, pincérnőként helyezkedtek el, de áldozatul estek a prostitúciónak is. A tanszékvezető beszélt a globalizáció jeleiről, a kivándorlási és az útlevél törvényről. "Az volt az alapelv, hogy Magyarország területén szabadon lehet utazni." Előadásában 1903-at a rendészet évének nevezte Prof. Dr. Sallai János.

"Nincsen jövő múlt nélkül" - hangoztatta **Dr. Hautzinger Zoltán tanszékvezető egyetemi docens, oktatási dékánhelyettes**, majd emlékeztetett: a jelen és a jövő egyértelműen összefügg a múlttal. A korszak egyik legnagyobb kihívásának nevezte a ki- és bevándorlás problémakörét. Az idegenjog a dékánhelyettes szerint már 1903-ban is létezett, az országgyűlési vitákban is rendre felmerült ez a téma.

Prof. Dr. Fórizs Sándor ny. r. dandártábornok, egyetemi tanár, az MHTT Határőr Szakosztály elnöke a Magyar Királyi Határrendőrségről, az első rendészeti jellegű határőrizeti szervezetről, a feudális elemekkel terhelt állam modernizálásáról, az őrségek 1912. évi megszűnéséről beszélt. Véleménye szerint a határőrség egy jól irányított szervezet volt.

Az úti okmányok 110 évéről megszerzett kutatási eredményeiről tartott előadást **Dr. Balla József r. alezredes, egyetemi docens**, melynek során felhívta a figyelmet Nagy György Vándorlókönyv című művére és Som Krisztián A magyar úti okmányokat 1848-2012-ig feldolgozó könyvére. „1903-ban az új törvénycikk nem vezetett be általános útlevél-kötelezettséget, az útlevél kiállítása ebben az időben nem volt központosított. Fényképet nem használtak, csak személyleírást, egészen 1913-ig.” Az alezredes elmondta, hogy 1998-tól lézergravírozással történik a megszemélyesítés, 2006-tól chippel ellátott, a digitalizált arcképmást is hordozó okmány van használatban.

A rendőrség határrendészeti szolgálati ágának helyzetéről és aktuális feladatairól, a tömeges bevándorlás kezelésének gyakorlati tapasztalatairól, valamint az illegális migráció kezeléséről gyakorlati szakemberek foglalmazták meg gondolataikat.

A rendezvényen **Ritecz György-Sallai János** szerzőpáros A migráció trendjei, okai és kezelésének lehetőségei című könyvét Vájlok László r. alezredes, osztályvezető mutatta be a jelenlévők számára. "Készül az új határrendészeti stratégia, melynek alapja lesz a mű" - hangoztatta az alezredes.

2016. június 23-án került megrendezésre „*A határrendészettől a rendészettudományig – 15 éves a Szent László napi nemzetközi tudományos*” című nemzetközi tudományos konferencia Pécsen, közel 150 fő részvételével.

A 15 esztendővel ezelőtt indult konferenciasorozat azzal a céllal jött létre, hogy kezdetben a hadtudományon belül, később önálló tudományos társaság keretében, külön diszciplínaként foglalkozzon a rendészettudománnyal és a rendészettel kapcsolatos specifikus ismeretekkel. Tudományos fórumot, előadói és publikációs lehetőséget kínáljon mindazok számára, akik a szakmai gyakorlati kérdések mellett vagy azokon túl, elméleti igényességgel fordulnak a rendészet elmélete, az egyes szakrendészetek hasznosíthatósága felé. Ebben az évben a pécsi rendészettudomány-szervezési hagyomány tisztelete jegyében a szervezők célja áttekinteni mindazokat a társadalomtudományi folyamatokat és határterületeket, amelyek hozzájárulhatnak a rendészet gyakorlatának fejlesztéséhez és az ahhoz kapcsolódó tudományos gondolkodás formálásához.

A konferencia ezúttal a szekciók mellőzésével, három panel keretében kizárólag plenáris módon szerveződött. A rendezvényt **Dakos József rendőr dandártábornok** Baranya megye rendőrfőkapitánya, **Dr. Tömböl László ny. vezérezredes**, a Magyar Hadtudományi Társaság elnöke és **Dr. Korinek László** akadémikus, a Magyar Rendészettudományi Társaság elnöke köszöntötte. A konferencia fővédnökének, dr. Pintér Sándor belügyminiszter gondolatait **Zámbó Péter** tolmácsolta a jelenlévők számára: „A biztonság, közbiztonság megteremtése, fenntartása a közjó kiteljesítésének feltétele, amelyért elsősorban az állam a felelős. Számunkra a felelősség azt jelenti, hogy feladatainkat jogállami keretek között, szakmailag felkészülten, hatékonyan hajtjuk végre. Céljaink elérése érdekében megkülönböztetett figyelmet fordítunk a tudományos tevékenységre és a széleskörű együttműködésre.” A belügyminiszter hazai és nemzetközi „jó gyakorlatok”

megismertetését, folyamatos elemzést és hatékony reagálási javaslatok megfogalmazását várja el a rendészet kutatóitól, hiszen a „rendészetet nagyfokú összetettség, új kihívások és hirtelen változások jellemzik.”

A konferencia menetében először a szabadság és rend panelben, Zámbó Péter rendőr ezredes elnökletével **Dr. Udvardy György** pécsi megyéspüspök a rend és az ember viszonyával foglalkozott, **dr. Bakondi György** miniszterelnöki megbízott a migráció aktualitásait vette számba, míg **Dr. Kiss László** professor emeritus, korábbi alkotmánybíró a szabad belátás lehetőségét vizsgálta a rendészet gyakorlatában.

A rendészet és rendészettudomány című második panelben Dr. Gaál Gyula rendőr ezredes moderálásával **Dr. Fenyvesi Csaba** habilitált egyetemi docens a bűnüldözést egy sakkjátszmához hasonlította, míg **Dr. Finszter Géza** a 21. századi rendészet működési filozófiáját és lehetséges szervezeti megoldásait tárta a hallgatóság elé. **Dr. Fórizs Sándor** egyetemi tanár, az MHTT Határőr Szakosztály elnöke a németországi rendészeti változásokat és migrációs helyzetet értékelte, amely előadást a tiszteletére „A toll sokszor erősebb, mint a kard” címmel készített kiadvány ünnepélyes bemutatása követett.

A rendészet kihívásai és lehetőségei címet viselő harmadik panelben – Dr. Hautzinger Zoltán vezetésével – **Dr. Balla Zoltán** főiskolai tanár a magyar rendészet fejlődésével, **Dr. Boda József nb. vezérőrnagy** a Nemzeti Közsolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar dékánja titkosszolgálatok tudományos kutatásának lehetőségeivel, **dr. Hegyaljai Mátyás** a migráció európai és hazai megítélésnek különbözőségeivel, míg **Dr. Irk Ferenc** professor emeritus az ökológia és a rendészettudomány együttthatásaival foglalkozott.

A konferenciát **dr. Janza Frigyes ny. rendőr vezérőrnagy**, a Magyar Rendészettudományi Társaság főtítkárnak összegzése zárta.

A konferencián elhangzott, valamint az ahhoz kapcsolódó előadások, tanulmányok, hozzászólások a Pécsi Határőr Tudományos Közlemények (HU ISSN 1589-1674) tizenhetedik számában olvashatók.

3. 2017. évi munkaterv

I. félév:

- **Az illegális migráció kezelése a szerb határon**
elméleti és gyakorlati bemutatás
- **Budapesti Határőr Nyugdíjasok Klubja** felkérésére előadás tartása a Határórség 1945-1950 közötti működéséről (Prof. dr. Fórizs Sándor)
- A „Határvédelem, határvadászok és határőrök” munkacímű könyvben „**A Honvéd Határórség megszervezése és működése 1945-1950**” című fejezet kidolgozása (Prof. dr. Fórizs Sándor)

II. félév:

- Pécsi konferenciasorozat júniusban
szakmai tudományos konferencia a Magyar Rendészettudományi Társasággal
közösén

Budapest, 2017. január 13.

Készítette: Görbe Attiláné Dr. Zán Krisztina c. r. alezredes sk.
szakosztály titkár

Jóváhagyta: Prof. Dr. Fórizs Sándor ny. r. dandártábornok sk.
szakosztály elnök